

Дело C-800/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

28 декември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, Afdeling Gent
(Белгия)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

15 декември 2023 г.

Подсъдими:

DRINKS 52 BVBA

NZ

Друга страна в производството:

Minister van Financiën

Предмет на главното производство

Преюдициалното запитване е отправено в рамките на наказателно производство срещу DRINK 52 BVBA и NZ (наричани по-нататък „подсъдимите“) за нарушение на митническото наказателно право за незаконно притежание и внасяне в Белгия — от Германия и Нидерландия — на акцизни стоки с търговска цел, без да са обложени с белгийски акциз и такса за опаковане, и без да притежават разрешение за акцизно предприятие.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

С настоящото преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС се иска тълкуване на член 42 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (наричан по-нататък „Митническият кодекс на Съюза“), за да се установи дали осъждането за плащане на равностойността

на акцизните стоки при невъзможност да се представят отнетите стоки: 1) не е (наказателна) санкция, а гражданскоправна последица на осъдителната присъда; 2) може да се кумулира с наказание глоба; и 3) може да бъде смекчено.

Преюдициалните въпроси:

1. Трябва ли член 42 от Митническият кодекс на Съюза, с оглед на общите принципи на правото на Съюза по смисъла на член 6, параграф 3 ДЕС, да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба като предвидената в член 220 и член 221, параграф 1 от *Algemene wet inzake douane en accijnzen* (Общ закон за митниците и акцизите, наричан по-нататък „AWDA“), членове 1382 и 1383 от *Burgerlijk Wetboek* (Граждански кодекс) и членове 44 и 50 от *Strafwetboek* (Наказателен кодекс), съгласно която осъждането да се заплати равностойността на акцизните стоки при невъзможност отнетите стоки да бъдат представени, не следва да се квалифицира като наказателноправна санкция, нито като наказание, а като гражданскоправна последица на осъдителна присъда?

2. Трябва ли член 42 от Митническият кодекс на Съюза, с оглед на общите принципи на правото на Съюза по смисъла на член 6, параграф 3 ДЕС, и по-специално на закрепеното в член 49, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз изискване за пропорционалност, да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба като предвидената в член 220 и член 221, параграф 1 от AWDA (Общ закон за митниците и акцизите), членове 1382 и 1383 от *Burgerlijk Wetboek* (Граждански кодекс) и членове 44 и 50 от *Strafwetboek* (Наказателен кодекс), съгласно която осъждането да се заплати равностойността на акцизните стоки при невъзможност отнетите стоки да бъдат представени, може да се кумулира с осъждането да се плати глоба, изчислена чрез прилагане на коефициент на умножение на укритите данъци?

3. Трябва ли член 42 Митническият кодекс на Съюза с оглед на общите принципи на правото на Съюза по смисъла на член 6, параграф 3 ДЕС, и по-специално на закрепеното в член 49, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз изискване за пропорционалност, да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба като предвидената в член 220 и член 221, параграф 1 от AWDA (Общ закон за митниците и акцизите), членове 1382 и 1383 от *Burgerlijk Wetboek* (Граждански кодекс) и членове 44 и 50 от *Strafwetboek* (Наказателен кодекс), съгласно която осъждането да се заплати равностойността на акцизните стоки при невъзможност отнетите стоки да бъдат представени, не предоставя на националния съд възможност за смекчаване, като вземе предвид конкретните обстоятелства по делото и по-специално финансовото положение на подсъдимия?

Релевантни разпоредби на правото на Съюза

Харта на основните права на Европейския съюз, член 49, параграф 3

Договор за Европейския съюз, член 6, параграф 3

Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза, членове 42, 1 и 2

Релевантни разпоредби на националното право

Algemene wet inzake douane en accijnzen (Общ закон за митниците и акцизите), член 220, член 221, параграф 1, член 265;

Burgerlijk wetboek (Граждански кодекс), членове 1382, 1383 и 1384

Strafwetboek (Наказателен кодекс), членове 44 и 50

Ministerieel besluit betreffende het fiscaal stelsel van drankverpakkingen onderworpen aan verpakkingsheffing en producten onderworpen aan milieutaks (Министерски указ относно данъчния режим на опаковките на напитки, за които се събира такса, и на продуктите, облагани с екологичен данък), член 5.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 На 15 април 2020 г. е образувано наказателно производство за извършено от подсъдимите митническо нарушение. Те са подведени под отговорност за това престъпление, тъй като незаконно са внесли в Белгия, от Германия и Нидерландия, с търговска цел акцизни стоки, а именно 520 195,56 литра питейна вода, 750 082,06 литра лимонада и 1 772,40 литра сироп.
- 2 При този внос не са платени дължимите съгласно приложимото национално законодателство белгийски акциз и такса за опаковане, а подсъдимите нямат лиценз за акцизно предприятие. Укриването на акциз и такси за опаковане е довело до значителна капиталова печалба за подсъдимите, която се оценява на 210 523,69 EUR.
- 3 Minister van financiën (Министърът на финансите, наричан по-нататък „министърът“) иска заплащане на глоба, на укритите данъци, както и отнемане на горепосоченото количество напитки.
- 4 Министърът иска също така подсъдимите да бъдат осъдени да заплатят равностойността на посочените напитки, изчислена общо на 479 966,34 EUR, поради невъзможността тези стоки да бъдат отнети, тъй като подсъдимите вече не могат да ги представят.

- 5 Запитващата юрисдикция решава да отправи преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“), за да провери дали равностойността на акцизните стоки при невъзможност отнетите стоки да бъдат представени 1) не е (наказателна) санкция, а гражданска последица на осъдителната присъда; 2) може да се кумулира с наказание глоба; и 3) може да бъде смекчена.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 Подсъдимите твърдят, наред с друго, че е недопустимо не само да им се налага глоба, но и освен това да бъдат осъдени да заплатят равностойността на стоките (т.е. сума, съответстваща на стойността на отклонените от митнически надзор стоки), когато те физически липсват.
- 7 Вторият подсъдим се позовава на решение на Съда, който в подобен случай вече е постановил, че задължението на отговорното за нарушението лице освен имуществена санкция да заплати и равностойността на отклонените от митнически надзор стоки се квалифицира като санкция (решение от 4 март 2020 г., Шенкер, C-655/18, EU:C:2020:157, т. 40).

Мотиви за преюдициалното запитване

- 8 Запитващата юрисдикция отбелязва, че макар белгийското митническо законодателство да не предвижда законова разпоредба, по силата на която подсъдимите могат да бъдат осъдени да заплатят равностойността на отнетите стоки, този подход е общоприет в съдебната практика на висшите белгийски съдилища.
- 9 В съдебната практика на Hof van Cassatie (Върховен съд) и на Grondwettelijk Hof (Конституционен съд) се приема, *inter alia*, че:
- (i) осъждането за заплащане на равностойността на отнетите стоки не се квалифицира като наказателноправна санкция, а като гражданскоправна последица от осъдителната присъда за отнемане,
 - (ii) осъждането за заплащане на равностойността е прилагане на членове 1382 и 1383 от Burgerlijk Wetboek (Граждански кодекс), член 44 от Strafwetboek (Наказателен кодекс), който предоставя компетентност на наказателния съд, и член 50 от Strafwetboek (Наказателен кодекс) относно солидарната отговорност за плащането на вредите при множество деяния,
 - (iii) отнемането на стоки е наказание, изрично предвидено в член 221, параграф 2 от AWDA (Общ закон за митниците и акцизите), и от неговото естество следва, че в хипотезите на член 220 AWDA (Общ закон за митниците и акцизите), извършителите трябва основателно да очакват, че

при непредоставяне на стоките наказателният съд ще ги осъди да заплатят равностойността им,

(iv) осъждането да се заплати равностойността не цели да се компенсират вредите, произтичащи от самото престъпление, а по-скоро вредите, произтичащи от липсата на отнетите стоки, и

(v) наказателният съд няма възможност да намали сумата, представляваща тяхната равностойност.

- 10 Изложеното дотук води до извода, че след като отнетите стоки вече не са налични, подсъдимите могат да бъдат осъдени в Белгия да заплатят равностойността на тези стоки заедно с глоба, наложена отделно, и с данъчно вземане за заплащане на укритите данъци.
- 11 Според запитващата юрисдикция белгийското митническо наказателно право не прави разлика между хипотезата, при която отнетите стоки са извадени от обращение, и тази, при която те физически липсват.
- 12 За разлика от това по дело Шенкер Съдът прави разлика между двете хипотези. По-конкретно, изглежда, че Съдът приема осъждането да се заплати равностойността на стоките само в случай, че стоките са били отнети и извадени от обращение. Всъщност в точка 44 от това решение Съдът постановява, че задължение да се плати равностойността на стоките не изглежда пропорционално при обстоятелствата по това дело, при които стоките не са били отнети, дори отделно от факта, че тази санкция се прибавя към вече наложената отделно имуществена санкция.
- 13 С оглед на гореизложеното не е сигурно дали белгийската правна практика е в съответствие с правото на Европейския съюз. По тази причина Hoge Raad отправя до Съда формулираните по-горе преюдициални въпроси.